

§ 72 Redovisningsregler för gåvor och bidrag inom Svenska kyrkan

LEIF NORDLANDER:

Ordförande! Jag tackar först utskottet för en genomgående behandling av ärendet. Det har kommit till genom att jag de senaste fem åren i mitt pastorat haft glädjen att ta emot donationer på närmare fem miljoner kronor till olika ändamål. Att sätta sprätt på de där pengarna är inte alltid enkelt och att få det att kunna användas inom ramen för det regelverk som är. Vi har dock lyckats ganska bra just för vår del, kan jag säga, men jag tänker för andra att vi bör se över det här regelverket. Det är ju inte meningen att donationer ska bli någon sorts sparbanksstiftelse lokalt där man sitter och håller på pengarna, utan de ska användas. Men de ska användas på ett klokt sätt, så att det är givaren.

Jag tänker på Rut Andersson, en kvinna i en av mina församlingar. Hon donerade hela sin kvarlåtenskap till sin kyrka som hon älskade. När jag gick igenom hennes kvarlåtenskap fanns en sådan hög med böcker med urklipp, framför allt med kyrkoherdens inlägg i NLT, Nya Lidköpings-Tidningen, där hon har skrivit ut alla mina andakter, vilket naturligtvis hedrar henne. Men icke desto mindre har hon gjort det utifrån en kärlek till kyrkan. Hon har delat upp det så att pengarna ska användas på lite olika sätt.

Jag tror att vi skulle behöva ha någon typ av hjälp. Nu är det Allmänna arvsfonden som anser att det ska vara ett skäligt tidsspann. Varför? Jo, om vi inte använder pengarna får de dem. Jag tycker att deras uttalande är jäv i det sammanhanget, eftersom det är de själva som då får pengarna. Det är risk att det går så med donationsmedlen. Vi hedrar alltså inte våra församlingsbors yttersta vilja att det ska användas i församlingen. Sedan ska vi använda det klokt. Vi ska se till att det används och vi ska inte ha sparbanksföreningar. Jag tycker vi måste hedra de här människorna, som av kärlek till kyrkan har sagt att de vill ge hela eller del av sin kvarlåtenskap.

En annan man delade ut en bit över två miljoner till hembygdsföreningen, till församlingen och till en kusin till lika fördelning, 2,2 miljoner var. Han var en vanlig arbetare utan familj. Han hade gått på en verkstad och sopat golvet. Sedan var han en fena på att placera pengar och därför blev det så mycket till oss. De pengarna kunde vi använda till att bygga om en kyrka och vi kommer att fortsätta med sådana projekt.

Jag vill yrka bifall till motion 2017:49. Jag tycker man ska undersöka och man ska se hur man kan förändra detta. Kan man påverka utvecklingen, så att våra församlingsbors yttersta vilja hedras? Tack för ordet.

PETER NORDGREN:

Ordförande! Jag representerar utskottet. Jag vill inte på något vis förringa Rut Anderssons eller någon annans kärlek till kyrkan men vill ändå klargöra några saker. Som en tidigare talare sa är det ju så att svensk lag gäller. Nummer två är att givarens, donatorns, vilja också ska gälla. Mot den bakgrunden har utskottet konstaterat att motion 2017:49 bör avslås. Det är inte nödvändigt att bifalla den.

Det förtjänar ändå att nämnas, att de donerade medlen inte försvinner, därför att man bokför dem på en annan rad i redovisningen. Jag hade hoppats kunna visa den här bilden, men tekniken medger inte detta, eller gör den det? Där kom den. Den här finns som en hjälp till församlingarna och är utgiven av kyrkokansliet. Man kan här se mycket enkelt, om det finns ett villkor som givaren har sagt eller om det är utan villkor. Ni förstår precis hur man ska läsa den, eller hur?

Det är så att medlen finns kvar. De bara bokförs på ett sådant sätt, att det klart och tydligt för alla som ska läsa det här är i överensstämmelse med de bokföringsregler som är antagna. Det är en styrka för ett nytt kyrkoråd respektive en ny kamrer som kommer till en församling att han känner igen hur det redovisas, att det inte är någon egen patenterad teknik utan att man ser var pengarna finns. Om en donator har sagt att det ska användas under de kommande tio åren för kyrkans renovering, finns pengarna kvar för kyrkan, bara det att man redovisar på ett annat ställe. De regler som finns stämmer väl överens med Rut Anderssons och andras vilja. Pengarna är inte försvunna till Arvsfonden, utan de finns kvar hos respektive kyrka att användas på ett sätt som är lätt att följa.

Därför föreslår vi att kyrkomötet avslår motion 2017:49. Tack.

LEIF NORDLANDER (REPLIK):

Ordförande! Varför sägs det då på kurserna för våra kyrkokamrerer att om pengarna inte används de ska återgå till dödsboet för annan fördelning? Det är i så fall felaktig information som min ekonomichef har fått. Då är det någonting som är galet och måste rättas till, så att det blir en klarhet på de här punkterna och så att det inte råder några missförstånd här. Tack.

PETER NORDGREN (REPLIK):

Jag tror att den pedagogiska skriften som ni såg alldeles nyss kommer att distribueras till alla församlingar och alla kamrerer. Där kan man lätt följa detta och då ska inte någon oklarhet råda. Jag hoppas att den kommer att distribueras. Tack.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 138.